

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**De contritionis veritate aureum opus Fratris Joa[n]nis
Viualdi de Monte regali. ordinis fratrum predicatoru[m]
sacre pagine professoris**

Vivaldus, Joannes Ludovicus

[Augsburg], 1518

VD16 V 1772

Tertia questio declaranda

urn:nbn:de:hbz:466:1-30734

Tertiū dubiū de modo doloris

mēbra v'l scōz et grau' offendit. Idcirco indre diligent de mō q̄ pegliffi op' p̄ci: q̄ q̄nto turpior mō fiūt: tāto sūt grauiora: eo q̄ act' morales a mō agēdi plerūq̄ recipiūt spēm v'l gūtarē. Discute parit' de mō agēdi v'l partiēdi: q̄ graulus est p̄c̄m in eodē genere qd̄ fit agēdo q̄ qd̄ fit partiēdo. Et breuif' mod' est quēdā mensura oīm actūū humanoz.

De circūstantia temporis.

Pctm̄ cōmissuz in die festo grauius. **C**irca et vltima circūstantia aggrauās p̄c̄m sumit' ex pte t̄pis. Hec q̄ designat' in p̄dicō v'l cū d̄r: q̄n. Est aut' l̄y q̄n aduerbiū t̄pis: tō hec circūstantia q̄rit de t̄pe in q̄ q̄s peccauit. Vtrū t̄pe festiui vel solēni: puta t̄pe oīoni p̄stituto: vt sunt festiuitates et t̄pa ieiunij. verbi grā. Siquis fornicat' vel cōmittit furtū vel homicidij: peccat qd̄ mortale. Sed si talia fiūt in die festo aliā d̄formitatē importāt q̄ orit' ex circūstantia sacre diei aggrauātis p̄c̄m. Nā p̄c̄m mortale cōmissum in die festo habet specialē repugnantia ad tertiū p̄ceptū diuine legis. s. Sabbata sc̄rifices: q̄ op' p̄ci est magis fuisse q̄ op' ma' nuale: vt d̄cūt doctores catholici. Et tō tal' circūstantia mutat speciem p̄ci taggrauat p̄c̄m: q̄ vbiq̄ est alia et alia repugnantia act' ad rōnē: et alia d̄formitas actus. ibi est alia et alia spēs et maior grauitas p̄ci. Hec de tribus gradibus p̄cōz: signant de decē p̄ceptis diuine legis: de septē p̄cis mortalibus: de q̄n q̄ sensib' corporeis: de tribus p̄tibus theologis: de quatuor moralibus: de septem opib' miscēdie tā corpaliū q̄ hūaliū: de septē p̄ceptis ecclie: de b̄nificijs et sacramētis: de circūstantijs aggrauātibus: iuxta humilitatē mee tenuissimū sensum explicauit p̄ recreatiōe s̄c̄itatis anie q̄ p̄ diligentē discussiōe p̄p̄ie p̄cie ad verā cordis p̄ritiōnē puenire desiderat. Quicūq̄ ḡ tā piā ac meritoria discussiōnē p̄cōz suoz humilit' corde p̄fecerit p̄fissus de miscēdia d̄ni n̄ri Jesu ch̄i: dicim' q̄ tal' q̄cūq̄ fuerit veracit' thesaur' illū nobilissimū vere p̄ritiōis p̄seq̄ a d̄no. De q̄ scriptū est Sap. vij. ca. In f̄ntē em̄ thesaur' est hoib' q̄ q̄ vlt' sunt partē cipes facti sunt amicele dei. Et sic p̄z de sc̄da questioe.

Tertia questio declaranda

Nota i q̄ p̄cepit' p̄ p̄ritō

Sperest vt resoluamus tertiū dubiū. Nā q̄rebat q̄nta esse d̄z recogitatio sine discussio p̄ p̄cis v̄o deo fiat debita satisfactio. Et q̄ in p̄cedentibus fuit' aliq̄l' p̄xi. ido hūc q̄stioi breuif' rōndem' sic d̄cētes. Vera p̄ritio nō mēsurat' s̄m dolorē partē sensitīue: s̄ multo magis s̄m dolorē intellectīue et rōnal' s̄m Tho. et oēs doctores catholicos. Propterea nō est necesse corpale dolorē esse rātū de p̄cō q̄ntus fortasse esset de rēporali malo vel incōmodo: vt d̄r Joānes gerson. Sufficē em̄ penitēt' q̄ cōmissuz p̄c̄m sibi vere displiceat: et nequaq̄ in s̄ll' casu deū offendere vellet. Nō em̄ oportet talē esse dolorē de p̄cō q̄lē de se diuina deposcit' imēstras cū sit h̄ ipossibile: q̄ sp̄a. p̄sus ē īfinita: n̄m at' dolorē finitū cē necesse ē. Nec possum' dignas deo referre gr̄as p̄ r̄tis ab eo suscept' b̄nificijs: nec h̄ i dulgētissim' ille p̄ a nob' req̄rit nisi tātūmō obediētia mādaroz suoz q̄ sub efne mortis pena obfuaāda mādauit. Dolor r̄n de p̄cis tāto melior et laudabilis or est q̄nto in aia et in corpe fuerit maior. Adhibēda est tamē circa hūc dolorē recta discretio: q̄ nec corpus destrui nec r̄to ledi debet. Et idcirco homo peccator cognoscēs creatōrē suū tam enormit' offendisse: q̄ cū sit īfinitus offensa in eū facta pōt dici īfinitū malū: quia est cōtra deū qui est īfinitū bonum. Ideo totis reassumptis viribus debet seuerō cordis examine interiora discū

tere: atq; tam diligēter singula peccā mortalia inq̄rere ac memorari: quā admodū de re rpalī ardua ac ponderosa conaret. exemplo illius fatui q̄ per negligētiā suā magnū thesaurū ac locaīta multa perdidit. Qui cogitabat atq; iterū recogitabat q̄ r q̄nta cōmoda poterat cōsequi ex thesauro amisso. Ideo cū amaritudine cordis dolebat atq; vberissime flebat. Sic peccatrix ania quasi fatua thesaurū infinitū peccādo perdidit: ideo recogitādo excellentiā illi⁹ summi boni: q̄ nil maius excogitari pōt: q̄ quidem est infinite bonitatis: infiniti valoris: infiniti meriti. r per quod solā miserā peccā illud amisit. Tunc in similit̄ cogitatiōe aggrauat ania vehementi dolore cordis: p̄terea in infinitū si fieri posset dolere debet de offensa dei. Dignū quippe est vt sicut pro euādanda corporali morte oīmoda diligētia obseruat. sic expedit vt p̄ recuperāda vita eterna omnis cura ac vigilātia cautius adhibeat: testante Aug. qui ait. Libētcr debet facere immortalis futur⁹ quēcūq; faceret p̄ differēda morte moriturus. Et ideo rex scūs Ezechias recognoscens seipm nō dixit Cogitabo: s; ita ait. Recogitabo tibi omēs annos meos in amaritudine aie mee. Nam recogitare idē est quod valde vel frequēter cogitare. qz ly re augmentat ac reduplicat signifi- catū dicitōis. Ille ergo qui recogitat peccā suā quodāmodo cogit animum frequēter illoz reminisci. r tūc fit deo sacrificiū gratissimū: de quo Dauid in ps̄. l. ait. Sacrificiū deo sp̄ritus cōtribulatus: cor contritū r humiliatū deus nō despiciēs. Quādo em̄ peccator retractat in corde suo peccata p̄missa: cogitādo affligit r amaricatur: r tunc ei⁹ sp̄s dicit̄ cōtribulatus r agitat⁹. Q̄ suauē est deo pariter r angelis tale sacrificiū. Q̄ vere quantū acceptabile. Tunc enim peccā conterunt malleo cōtritionis. Ideo glo. sup̄ isto passu de sic. Cōtritiō cordis est sacrificiū q̄ peccata soluit. Et Origenes ait. Quāto amplius cōpungimur: tanto magis peccōz vincula relaxant. Et cum subdit: Cor cōtritū r humiliatū de⁹ nō despiciēs. Notandū est fm̄ glo. q̄ pri⁹ de p̄ritū: postea humiliatū: qz nō potest cor humiliari corā sacerdote in confessione nisi pri⁹ us fuerit contritū. Et sic patet respōsio ad p̄positā questionē. Et p̄ consequēs hec dicta sufficiāt de primo requisito ad contritionē.

Qualiter ad verā contritionem requirit̄ verus dolor: siue detestatio siue displicentia singuloz mortalū. Et multa valde pulcra ac necessaria documenta de dolore cōtritionis explicant̄.

Itemus secundo q̄ ad veram cōtritionem requiritur verus dolor siue detestatio singulorum peccatorum mortalium de quibus in predicta examinatione diligens inquisitio facta fuit. Est ergo diligenter considerandum q̄ peccator debet de peccatis suis conteri perfecte r distincte. Primo enim oportet vt conteras perfecte: sic vt nō solum actum: sed etiam affectum peccati tollat per detestationem voluntatis: alioquin talis sic dolens non potest dici nec est contritus nec vere penitens: sed est simulatus r mercennarius. Hora igitur q̄ ista detestatio siue dolor de peccatis in voluntate/ n̄l aliud est q̄ peccati displicentia que excludit affectum peccati: in quo consistit tota essentia contritionis. Et ideo Augustinus in libello de vera r falsa penitentia ad christi deuorā dicit sic. Penitentia est quedam dolentis vindicta puniens in se quod dolet cōmississe. Et iterū in eodem libro ita inquit. Sūt plures quos penitet peccasse: sed nō omnino reseruantes sibi quedā in quib; delectent: nō aniaduertentes dominū simul surdū r mutum a demonio liberasse. Per hoc docēs nonnunq; nisi de omib; sanari. Si enim vellet ex parte peccata reseruare: habentē septē demonia p̄ficere potuerat sex expulsis. Expulit autē septē vt omnia crimina simul emendāda doceret. Legionē autē ab illo eijciens neminez reliquit de omnibus penitere. Nec Augustin⁹. Etiā Irido. in. ij. lib. de sum⁹

Dupl^r
dz hō pte
ri d̄ pcis
suis.
Prio per
fecte.